

Opinionsgruppen för Säker Slutförvaring (Oss)

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1998

Styrelsen för Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss) får för det gångna verksamhetsåret avge följande berättelse.

Opinionsgruppen för säker slutförvaring (Oss) arbetar i första hand inom Östhammars kommun och har satt upp följande mål för sitt arbete:

- att** skapa opinion för en helt säker slutförvaring av högaktivt kärnkraftsavfall,
- att** kritiskt granska arbetet med förstudie i Östhammars kommun,
- att** bevaka att en fullständig miljökonsekvensbeskrivning (MKB) genomförs,
- att** utveckla kompetensen på kärnavfallsområdet,
- att** bedriva informations- och upplysningsarbete.

Styrelsen

Styrelsen har sedan årsmötet den 26 april 1998 haft följande sammansättning:

Ordförande	Bertil Alm, Skogsvägen 3, Alunda
Ledamöter	Maj-Britt Andersson, Västerbyn, Öregrund (†1999-02-21)
	Miles Goldstick, Yttersby, Östhammar
	Ylva Lundh, Långgatan 66, Öregrund
	Inger Nord, Porsvägen 4, Öregrund
	Mats Törnqvist, Söderboda, Öregrund
Ersättare	
Kassör	Inga Alm, Skogsvägen 3, Alunda
	Bo-Lennart Janervärn, Krogen 2, Alunda
	Per-Erik Sundgren, Sprötslinge, Alunda

Revisorer

Ordinarie	Anita Sundgren, Sprötslinge, Alunda
	Margareta Åkerström, Boda gård, Östhammar
Ersättare	Per Asplund, Sundsborg 7, Öregrund
	Lars-Georg Larsson, Långgatan 66, Öregrund

Styrelsens sammanträden

Styrelsen har under året haft sex sammanträden.

Informationsmöte

Den 26 april, på Tjernobyldagen, medverkade Mats Törnqvist vid ett möte i Rådhuset i Östhammar på temat "Hur länge är kärnkraftens avfall farligt?"

Årsmötet

Den 26 april hölls, i anslutning till informationsmötet med Mats Törnqvist, Opinionsgruppens årsmöte. Vid årsmötet diskuterades bl.a. ett utkast till yttrande över SKB:s preliminära slutrapport.

Sigyns besök i Öregrund

I samband med Sigyns besök i Öregrund den 11-12 juli lämnade Opinionsgruppen ut informationsmaterial till allmänheten.

Avfallsseminarium

Den 30 juli - 1 augusti anordnade Avfallskedjan ett seminarium vid Stensunds folkhögskola vid vilket bl.a. Bertil Alm och Mats Törnqvist deltog.

SKB:s preliminära slutrapport

Under året har styrelsen fortsatt behandlingen av SKB:s preliminära slutrapport. Mats Törnqvist har lagt ner ett omfattande arbete på yttrandet över rapporten. Sammanfattningen av vårt yttrande återges nedan:

Opinionsgruppen för Säker Slutförvaring anser att ett urval av platser som skall komma ifråga för ett slutförvar i första hand bör grundas på bästa möjliga geologiska förutsättningar. Vi anser att SKB slagit in på fel väg och finner inte den lokaliseringsprocedur i vilken den aktuella förstudien ingår, vara ett allvarligt menat försök att finna en god och långsiktigt säker lösning på problemet med det högaktiva kärnavfallet.

SKB borde enligt vår mening avbryta den procedur som nu pågår och närma sig problemet från utgångspunkter som är ägnade att skapa en större trovärdighet åt ansträngningarna att lösa avfallsfrågan på ett helt säkert och slutgiltigt sätt.

Vi kan i rapporten inte finna någon redovisning som möjliggör **några som helst slutsatser om den långsiktiga säkerheten. Detta betyder också att förstudien och rapporten inte ger minsta besked om den absolut viktigaste förutsättningen för etablerandet av ett slutförvar och därmed heller inte uppfyller det syfte SKB själva anger.**

SKB utpekar på ytterligt svaga grunder området mellan Forsmarkslagret och Bolundsfjärden som sitt "primära intresseområde" för förläggning av ett slutförvar. En stor del av detta område ligger under havet, dvs under Östersjöns botten. Det kan inte vara okänt för SKB att regeringen redan 1990, i samband med beslutet över SKB:s FoU-program 89, förklarade att man ansåg en förläggning av ett slutförvar under Östersjöns botten vara olämplig.

SKB försöker i rapporten ge sken av att riktlinjerna för den lokaliseringsprocess man bedriver, en gång för alla är, fastlagda av regeringen. Detta är grovt vilseledande. Verksamheten sker helt på SKB:s eget ansvar. Regeringen har inte och skall inte ha något ansvar för den process SKB påbörjat.

Under rubriken "Konsekvenser för samhället" ställer SKB sitt eget synsätt mot ett synsätt som man tycks anse karakterisera alla dem som intar en ifrågasättande eller kritisk hållning. Det vittnar om en brist på omdöme som man inte förväntar sig att finna i en rapport med anspråk på att uppfattas som saklig och seriös.

Vid genomgången av SKB:s preliminära slutrapport från förstudien i Östhammar har vi också kunnat konstatera att:

Trots att berget har en så fullständigt avgörande betydelse för att KBS3-metoden över huvudtaget skall fungera behandlar SKB berggrundens egenskaper som något av en bisak i sin lokaliseringsstrategi.

Trots att SKB arbetat för att förverkliga KBS-projektet under nära två decennier har man ännu inte kunnat eller velat precisera vilka egenskaper denna viktiga barriär skall ha för att kunna godtas som lämplig.

Trots att SKB förklarar att man har goda förutsättningar i många kommuner att finna lämpliga platser för ett slutförvar kan man än i dag inte på något godtagbart sätt visa på existensen av någon enda sådan plats.

Mot denna bakgrund ter sig det tillvägagångssätt SKB nu använder för att finna en slutförvarsplats fullständigt irrationellt och definitivt inte inriktat på att åstadkomma bästa möjliga förutsättningar för förvarets säkerhet på lång sikt.

Informationsmaterial

Under året har en allmän informationsbroschyr utarbetats. Vidare har förberedelser gjorts för en egen hemsida på Internet som återfinns under adressen: www.folkkampanjen.se/oss/

Insändare, debattartiklar och massmediakontakter

Under året har styrelsens ledamöter skrivit insändare och debattartiklar i ortspresen. Intervjuer har gjorts av Upsala Nya Tidning, Östhammars Nyheter, Radio Uppland och TV4-Uppland.

Myndighetskontakter

Under året har Mats Törnqvist genom anföranden, föredrag, skrivelser och nationellt arbete inom Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen haft omfattande kontakt med bl.a. olika myndigheter som arbetar med frågan kring förvaringen av det högaktiva kärnkraftsavfallet.

Vidare har under slutet av året kontakter tagits och möte anordnats mellan miljöorganisationerna och Den nationale samordnaren på kärnavfallsområdet.

Kommunens referensgrupp

Styrelsen erhåller genom viss personunion information om arbetet i kommunens referensgrupp. Bidrag har även erhållits för annonskostnader i samband med Opinionsgruppens informationsmöten.

Förstudie i Tierp

Under året har SKB påbörjat arbetet med en förstudie i Tierp. Opinionsgruppen medverkade vid bildandet av en motsvarande grupp, SOS-Tierp.

Medlemsantal

Medlemsantalet i Opinionsgruppen var vid årets slut 40 st.

Ekonomi

Beträffande Opinionsgruppens ekonomi hänvisas till separat resultat- och balansräkning.

Maj-Britt Anderssons Minne

Söndagen den 21 februari 1999 insomnade Maj-Britt på Östhammars sjukhus efter tålmodigt buret lidande. Den cancer som först i höstas konstaterades hos Maj-Britt hade fått för starkt fäste och gick ej att få under kontroll. Maj-Britt blev 62 år.

In Memoriam

En av de främsta motståndarna mot kärnkraften är för alltid borta. Maj-Britt Andersson, Gräsön, personifierade mer än någon annan det djupa motståndet mot utbyggnaden av kärnkraften i landet och i Östhammars kommun. Inom Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen var hon en av de drivande personerna i det inre undersökande arbetet och även i utåtriktat arbete i form av många insändare och debattartiklar. Inför beslutet om ett djupförvar för låg- och medelaktivt avfall i Forsmark var Maj-Britt en av de tongivande i kritiken mot ett lager som betraktades som förtäckt hausdumpning. De senaste åren har vi haft förmånen att ha Maj-Britt med i Opinionsgruppen för säker slutförvaring. Denna opinionsgrupp bildades sedan en förstudie startats i Östhammars kommun för ett ev slutförvar av det högaktiva avfallet från landets alla kärnkraftverk.

Alla som kände Maj-Britt vet vilket omfattande och oegennyttigt arbete hon lagt ner för att få ett bättre samhälle - utan kärnkraft. Hennes engagemang inom Folkkampanjen och nu inom vår Opinionsgrupp var intensivt ända till för en kort tid sedan då den cancer hon drabbats av fått för starkt fäste.

Vi tänker särskilt på Maj-Britts familj, med maken Bertil och barnen, som betydde så mycket för henne. Vi känner också en stor tacksamhet över att ha fått varit tillsammans med Maj-Britt i kampen mot kärnkraften. Samtidigt är vi övertygade om att snart få uppleva att Maj-Britts engagemang inte har varit förgäves.

*Opinionsgruppen för Säker Slutförvaring
Bertil Alm*

Slutord

Opinionsgruppen för säker slutförvaring har under året fortsatt det viktiga arbetet för innevånarna i Östhammars kommun. Att stödja arbetet kring kritisk granskning av slutförvaringen av det högaktiva kärnkraftsavfallet har en särskild dimension eftersom avfallet är så giftigt att det måste hållas avskilt från allt mänskligt liv i 100.000 år. Styrelsen har därför en önskan att många människor aktivt engagerar sig i slutförvarsfrågan.

Alunda i maj 1999

Bertil Alm
ordförande

Mats Törnqvist

Miles Goldstick

Ylva Lundh

Inger Nord